

MÖTESANTECKNINGAR

Geodatarådsmöte

DIARIENUMMER LM2025/151631

DATUM 2025-11 18/19

PLATS HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN, GÖTEBORG

NÄRVARANDE

Karl Adler, SGU
Patrik André, Skogsstyrelsen
David Bendz, SGI
Johanna Bruce, Naturvårdsverket
Britt-Marie Calles, Trafikverket
Pernilla Christensen, SLU
Christina Eklom, SCB
Ann-Sofie Eriksson, SKR (18/11)
Ronja Gidlund, Länsstyrelsen
Christian Haglund, Naturvårdsverket
Lars Harrie, Lunds Universitet
Frida Jonsson, Boverket
Susanne Karlsson, SMHI
Thomas Klein, Havs- och vattenmyndigheten
Barbro Lidström, MSB
Kjell Svanberg, Östersunds kommun
Lovisa Zillén Snowball, SGU
Örjan Wallers, Försvarsmakten (digitalt)
Patrik Wiberg, Sjöfartverket
Elisabeth Östling, RAÄ
Mats Berglund, Lantmäteriet
Fredrik Holmberg, Lantmäteriet
Malin Klintborg, Lantmäteriet
Sofia Stjernlöf, Lantmäteriet
Marika Ström, Lantmäteriet
Viktoria Timpka, Lantmäteriet (digitalt)
Eva Ugglå, Lantmäteriet
Anna-Lena Fridolfsson, Lantmäteriet (anteckningar)

FRÅNVARANDE

Anna Elvkull, SCB
Johan Köhler, Rymdstyrelsen
Jens Rågvall, Skogsstyrelsen
Johanna Sandwall, Länsstyrelsen

Mötespunkter

I. Välkommen

Anna Ledin, GD Havs- och vattenmyndigheten hälsade Geodatarådets representanter välkomna, och gav en kort introduktion till HaV och den förändringsresa som pågår på myndigheten.

2. Inledning, dagordning och minnesanteckningar från föregående möte

Fredrik Holmberg, Lantmäteriet tackade HaV för möjligheten att hålla årets internat hos dem och hälsade alla välkomna, särskilt Kjell Svanberg från Östersunds kommun som adjungerats in som ny representant för kommunerna.

Dagordningen gicks igenom. Fokus för dagarna kommer att ligga på nästa steg utifrån den nationella strategiska planen för geodataområdet 2026-2030 med en workshop kring rådets handlingsplan för kommande år.

Inga kommentarer på föregående minnesanteckningar.

3. Nationell strategisk plan för geodataområdet – nästa steg

Malin Klintborg, Lantmäteriet återkopplade från mötet den 30/9 där Geodatarådets medlemmars departement var inbjudna för presentation och dialog om den nationella strategiska planen. Flera som deltog från rådet lyfte att exemplen som presenterades gav ett starkt budskap av behovet. Konstaterades att vi har kommunikativt ett bra underlag, nu måste vi fortsätta dialogen.

Diskuterades hur vi får till fortsatt dialog med respektive departement. Lantmäteriet kommer fortsätta lyfta frågan vid sina möten, och Malin bad övriga myndigheter att göra det samma i möten med sina departement. Ta gärna hjälp av de informationsblad som tagits fram för de olika departementen. Dessa kommer läggas ner i Antura och det går också att få dem skickade till sig. Ett liknande informationsblad för kommunerna är under framtagande.

Utöver informationsbladen finns den nationella strategiska planen numera även i tryckt version. Alla fick varsitt exemplar och det är bara att kontakta Lantmäteriet om man vill ha fler.

För åtgärd: Respektive myndighet tar ställning till att föra dialog om Nationell strategisk plan med sitt departement.

UNDERLAG TILL BUDGETÄSKANDE

Malin presenterade förslag på formulering av en gemensam skrivning för myndigheterna att lägga in i sina budgetunderlag, som visar att det finns en gemensam tanke som kopplar till den nationella strategiska planen och sedan en nedbrytning och konkretisering specifikt för respektive myndighet, se bilaga 1.

Ta gärna med formuleringen om ni har möjlighet uppmanade Malin, och anknyt till sådant som bidrar till informationsekosystemet.

Fredrik lyfte att vi har ju sagt till departementen att vi behöver medel för detta, så bra om vi håller fast vid vår linje.

För åtgärd: Respektive myndighet tar ställning till att använda den gemensamma formuleringen i sitt budgetäskande.

4. Introduktion inför workshop handlingsplan 2026

Mats Berglund, Eva Uggla och Patrik André från Geodatarådets operativa styrgrupp gav en introduktion inför workshopen, se bilaga 2.

Workshopen inleddes med gruppdiskussion kring två frågor; finansiering och normering säkerhet, hur kan vi börja jobba med dessa som sedan togs med till nästa pass.

5 Workshop handlingsplan 2026

Del 1: Förslag på aktiviteter till nästa års handlingsplan diskuterades och placerades ut på fyrfältare i respektive grupp, som sedan prioriterades gemensamt. Aktivitet nr 8, satelliter och yttäckande drönarinsamling, bestämdes att sätta på "avfärda" så länge.

Del 2: Gruppdiskussioner kring hur omfattande handlingsplanen för 2026 kan vara och vad som krävs för att sätta i gång.

Operativa styrgruppen sammanställer och arbetar vidare med materialet.

6. Arbetssätt för genomförande av handlingsplanen

Malin gick igenom tänkt styrning av handlingsplanen och nyttjande av nätverken, arbetsgrupper och aktiviteter, se bilaga 3.

Tanken är att de aktiviteter som står under Geodatarådet hanteras som workshops på ordinarie rådsmöten. Nätverk och arbetsgrupper ges tydliga uppdrag för att kunna skapa rätt bemanning. Uppdragsbeskrivningarna kommer skickas ut till rådet för översyn och resurssättning. Geodatarådet blir "sponsor" till uppdragen. Ett projektkontor behöver inrättas för uppföljning av uppdrag. Malin funderade om det innebär att förstärka den befintliga operativa styrgruppen eller om den ska kvarstå som administration inför rådsmötena och tillsätta separat projektkontor. Malin bad alla myndigheter att fundera om man vill vara med och bidra, i så fall skicka namn på utsedd person till Anna-Lena Fridolfsson (behöver ej vara rådsmedlem).

Vi behöver också fortsätta samverka/bevaka vad som händer i Digg och eSam. Vi ska inte jobba dubbelt utan bara med det som är unikt för geodata.

För åtgärd: Respektive myndighet tar ställning om man vill/kan vara med och delta i styrgrupp/projektkontor och meddela Lantmäteriet.

7. Kompetensförsörjning inom geodataområdet – nästa steg

Maria Nässert Ericsson, Lantmäteriet, anslöt digitalt till mötet och berättade om projektet Sluta gissa – svaret finns i geodata, se bilaga 4.

Projektet har tagit slut och just nu finns ingen finansiering att jobba vidare. Det behövs ca 1 miljon kronor per år. Vi fortsätter söka projektmedel men en mer långsiktig lösning skulle behövas, menade Maria.

Lars Harrie, Lunds universitet kommenterade att projektet har gjort ett bra jobb och söktrycket till utbildningar är hyfsat, men han ser långsiktigt en utmaning med att kunna bedriva undervisning inom mer specialiserade områden.

Diskuterades kring kompetensförsörjning framåt. Finns det något annat vi kan göra? Vi ser viss kompetensbrist idag kring t ex API-hantering. Vi tar frågan med oss.

8. Gästföreläsning – Hur anpassar sig Göteborgs Stad till ett klimat i förändring?

Anna Karlsson från avdelningen Strategi och Taktik på Stadsbyggnadsförvaltningen i Göteborgs stad berättade om deras arbete med att anpassa Göteborg till framtidens klimat.

Anna berättade också kort om utredningen Bättre förutsättningar för klimatanpassningar (SOU 2025:51) och lyfte hur viktigt det är med samverkan och att det saknas en gemensam plattform mellan myndigheter.

9. Tankar om gårdagen, öppen dialog

Dag två inleddes med en öppen dialog kring gårdagens möte (bordet runt). Några reflektioner som nämndes var att vi behöver bli mer konkreta och att prioritera bland aktiviteterna i handlingsplanen, fokusera på några områden.

Uppdragsbeskrivningarna behöver vara tydliga med leveranser så vi kommer framåt. Det lyftes också att det blir bra att se över Geodatarådets roll och arbetssätt, och kanske i nästa steg ha en avstämning med rådets myndighetschefer.

10. Tekniknätverket: Arkivering av geodata

Anders Gidlöf och Andrew Mercer, Riksantikvarieämbetet, anslöt digitalt för en presentation av det pågående arbetet inom ramen för det tekniska nätverket avseende arkivering av geodata, se bilaga 5.

Arbetsgruppen för arkivfilformat för geodata startade i våras i syfte att jämföra filformat utifrån egenskaper för långsiktig arkivering, och att hitta ett gemensamt format för långtidslagring. Rekommendationen från arbetsgruppen är att acceptera Geopackage som arkivfilformat hos svenska myndigheter.

Fas 1 i arbetet är avslutat, men det finns frågor att eventuellt ta vidare. Ett förslag är att jobba vidare med att ta fram en vägledning.

Malin lyfte att frågan om arkivering av geodata finns med i den strategiska planen och föreslog att bjuda in till dialog med operativa styrgruppen för ytterligare aspekter och frågor kring arkivering.

11. Nationell militär kartserie för civil beredskap

Sofia Stjernlöf, Lantmäteriet, berättade om nationell militär kartserie (NMK) som nyligen lanserats för civil beredskap, se bilaga 6.

Formaten som finns tillgängliga är NMK50 och NMK250 och består av tryckfiler, rasterbilder för GIS-program samt utskriftsfil anpassad för A3. De som får tillgång till NMK är civila beredskapsaktörer med ett offentligt uppdrag inom beredskap.

Sofia berättade att 184 unika organisationer har redan beställt NMK, framför allt kommunerna, och det finns ett stort behov. Förfrågan har också redan kommit på när övriga NMK-format kommer bli tillgängliga.

12. Nationell hubb för digitala tvillingar

Jenny Carlstedt på RISE berättade om Smart built-projektet att etablera en Nationell hubb för digitala tvillingar som nu är nära slutleverans, se bilaga 7.

Projektet har en samverkansplattform för digitala tvillingar inom samhällsbyggnadssektorn på plats (Digivis.se) samt ett etablerat nätverk med 250 intressenter. En färdplan framåt har tagits fram, det finns dock en hel del knäckfrågor som behöver lösas under vägen.

Ett förslag på organisationsmodell har tagits fram, och Jenny hälsade att om någon myndighet i Geodatarådet är intresserad att driva detta vidare är det bara att höra av sig.

13. 2:4 projekt Termer och symboler för totalförsvaret

Anders Lassi, Polismyndigheten och deltagare i arbetsgruppen Ett säkert och robust samhälle, anslöt digitalt och presenterade det pågående projektet ”Gemensamma symboler och termer inom totalförsvaret”, som är ett myndighetsgemensamt 2:4 projekt, se bilaga 8.

Uppdraget tar slut vid årsskiftet men arbetet kommer behöva fortsätta konstaterade Anders. En förstudierapport kommer överlämnas till MSB för ny 2:4 ansökan. Barbro Lidström, MSB informerade att en ny ansökan är skickad och man ser fram emot rapporten. I januari får vi veta säkert om det kommer bli en fortsättning men högst troligt, menade Barbro.

14. Ny geodesistrategi för Lantmäteriets verksamhet 2026-2035

Martin Lidberg, Lantmäteriet, deltog digitalt och återkopplade kring det fortsatta arbetet med ny geodesistrategi som vi fick höra om under rådets möte hos MSB i maj i år, se bilaga 9.

Lantmäteriets uppdrag är att tillgodose samhällets behov av en enhetlig, hållbar geodetisk infrastruktur samt säkerställa dess tillgänglighet och användning. Arbeta pågår med att ta fram en plan för att möta kommande behov av nationell geodetisk infrastruktur. En remissversion av geodesistrategin ska enligt tidplan finnas framme strax efter årsskiftet och kommer då skickas ut för synpunkter. Men det går bra att höra av sig med synpunkter och tankar redan nu, avslutade Martin.

15. Utvärdering av arbetet vid Geodatarådet

Fredrik Holmberg och Marika Ström gick igenom resultatet från självskattningen som skickats ut till rådets medlemmar, se bilaga 10.

I år är första gången utvärderingen bygger på de strategiska områdena i den nya nationella strategiska planen och därför naturligt att vi inte har kommit så långt. I

enkäten fanns också frågor om Geodatarådets arbete och hur det kan utvecklas. Kommentarerna känns igen i det vi pratat om under mötet.

Det fanns också en fråga kring önskad mötesfrekvens för Geodatarådet. De flesta önskar två fysiska möten samt 4 digitala halvdagsmöten. Fredrik föreslog att ett av de fysiska mötena kan vara en avstämning med alla myndighetschefer som han kan leda, så kan Marika leda de andra.

16. Mötesdatum under 2026

Marika presenterade förslag på mötesdatum enligt vad som framkom i enkäten, se nedan.

Ons 11 feb, kl. 9-12 – digitalt

Ons 8 april, kl. 9-12 – digitalt

Tor 28 maj, heldag – fysisk träff

Ons 16 sep, kl. 9-12 – digitalt

Ons 21 okt, kl. 9-12 – digitalt

Tor-fre 26-27 nov, 1½ dag – fysisk träff

Marika bad alla fundera om någon myndighet kan bjuda in till att hålla de fysiska mötena, annars blir det hos Lantmäteriet i Gävle.

17. Övrigt

GEODATASEMINARIUM

Malin informerade att preliminärt datum är satt för Geodataseminarium 2026, den 25 februari och fokus kommer vara den nationella strategiska planen för geodataområdet, med goda exempel från andra myndigheter, eventuellt något från regional nivå och kanske någon från politiken. Seminariet kommer hållas digitalt men mer interaktivt än tidigare.

Malin bad Geodatarådets medlemmar om stöd. En arbetsgrupp behöver tillsättas så snart som möjligt. Vilka kan vara med i arbetsgrupp eller delta i seminariet? Anmäl intresse så snart som möjligt.

Patrik André, Skogsstyrelsen anmälde sig direkt till att delta i arbetsgruppen. Som förslag på föreläsare nämndes Anna Karlsson från Göteborgs stad och det pass om klimatanpassning som rådet fick höra igår.

För åtgärd: Anmäl intresse att vara med i arbetsgrupp eller delta i seminariet till Anna-Lena Fridolfsson snarast.

FRAMSTÄLLAN FRÅN MILJÖMÅLSRÅDET ANGÅENDE MIDAS (MILJÖDATA I SVERIGE)

Malin informerade om den framställan som inkommit till Geodatarådet avseende fortsatt arbete med MIDAS, där Miljömålsrådet önskade att frågan skulle integreras i pågående utredningar inom Geodatarådet. Representanter från Miljömålsrådet bjöds in till möte med den operativa styrgruppen den 17 oktober för att diskutera frågan. Malin gick igenom det formella svar som Lantmäteriet kommer skicka.

Geodatarådet höll med om svaret. Konstaterades att det hade varit en fördel om ett sådant behov kommit fram mycket tidigare, och att det är ett fantastiskt verktyg.

18. Avslut av möte

Marika och Fredrik tackade alla för stort engagemang och givande dagar. Mötet avslutades.

BILAGOR (FINNS I ANTURA)

1. Underlag till budgetäskande
2. Introduktion till workshop handlingsplan 2026
3. Arbetssätt för genomförande av handlingsplanen
4. Kompetensförsörjning
5. Arkivfilformat geodata
6. NMK Geodatarådet
7. Resultat nationell hub för digitala tvillingar
8. Gemensamma symboler och termer
9. Ny geodesistrategi för Lantmäteriet 2026-2035
10. Geodatarådet utvärdering

OM PERSONUPPGIFTER

Läs hur Lantmäteriet hanterar dina personuppgifter på vår webbplats www.lantmateriet.se/personuppgifter.

Du kan alltid kontakta oss genom www.lantmateriet.se/kontakt.